

Sygn. akt II AKz 588/13

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Mariusz Żak

Sędziowie: SA Jolanta Śpiechowicz (spr.)

SA Grażyna Wilk

Protokolant: Magdalena Baryła

przy udziale **Prokuratora Prok. Okręg. del. Wandy Ostrowskiej**

po rozpoznaniu w sprawie **J. T. (T.) i R. B. (B.)**

oskarżonych o popełnienie przestępstwa z art. 296 § 1, §2 i § 3 k.k. i inne

zażalenia pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 3 września 2013 roku, sygn. akt II K 79/11

w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku oskarżyciela posiłkowego o zastosowanie zabezpieczenia majątkowego

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i a

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 3 września 2013 roku Sąd Okręgowy w C. nie uwzględnił wniosku oskarżyciela posiłkowego o zastosowanie zabezpieczenia majątkowego na majątku oskarżonych J. T. i R. B..

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, który zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na jego treść, a to:

1. art. 291 § k.p.k. poprzez przyjęcie, iż do orzeczenia zabezpieczenia na mieniu oskarżonych konieczne jest ustalenie okoliczności, iż oskarżeni mogą przedsięwziąć zabiegi zmierzające do udaremnienia wykonania orzeczenia w przedmiocie kar majątkowych, środków karnych lub zasądzzonego roszczenia cywilnego w sytuacji, w której obowiązek ten nie wynika z przepisu regulującego podstawę udzielenia zabezpieczenia,
2. art. 92 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku postępowania, tj.
  - a. możliwości relatywnie szybkiego upłynięcia majątku przez oskarżonych wobec łatwości obrotu nieruchomościami czy też prawami majątkowymi inkorporowanymi w dokumentach,

b. czyny oskarżonych, których dotyczy prawno karna ocena podlegały m.in. na wyprzedaży majątku spółki działając na jej szkodę co powoduje, iż oskarżeni posiadają wiedzę i umiejętność pozwalającą na upłynnienie majątku,

2. art. 7 k.p.k. oraz art. 92 k.p.k. poprzez przekroczenie swobodnej oceny dowodów, zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego i przyjęcie, iż samo zwiększenie swoich majątków przez oskarżonych powoduje, iż nie zachodzi obawa, że w przyszłości oskarżeni mogą udaremnić wykonanie orzeczenia w zakresie kar i środków karnych majątkowych.

Zarzucając powyższe, pełnomocnik wniósł o zmianę orzeczenia i uwzględnienie wniosku o udzielenie zabezpieczenia, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Częstochowie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, w przekonaniu Sądu Odwoławczego ustalenia dokonane w zaskarżonym postanowieniu są słuszne i przekonujące, zaś wniosek pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego został oceniony prawidłowo.

Zabezpieczenie majątkowe jest środkiem przymusu, którego celem jest zapewnienie możliwości wykonania kar i środków karnych o charakterze majątkowym, które mogą być orzeczone w przyszłym wyroku, a także roszczeń odszkodowawczych, co do których możliwe jest rozstrzygnięcie w postępowaniu karnym. Innymi słowy, zabezpieczenie majątkowe jest środkiem służącym urealnieniu wykonania kar i środków o charakterze majątkowym oraz roszczeń majątkowych, w przypadku zarzucenia popełnienia przestępstw, za które można orzec grzywnę, przepadek, nawiązkę lub świadczenie pieniężne albo nałożyć obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Wobec postawienia obu oskarżonym zarzutów popełnienia czynów z art. 296 § 1, § 2 i § 3 k.k. w zw. z art. 308 k.k. i art. 585 § 1 k.s.h. przy zast. art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. i art. 586 k.s.h. w zw. z art. 12 k.k. oraz innych, materialnoprawna przesłanka zastosowania poręczenia majątkowego wynikająca z art. 291 § 1 k.p.k., została w niniejszej sprawie spełniona.

Nie można jednak pominąć tego, co słusznie zaakcentował Sąd Okręgowy, iż wydanie postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, przy zaistnieniu powyżej wskazanych okoliczności jest fakultatywne, co oznacza również, że nie może być mowy o dowolnym czy też wręcz automatycznym jego stosowaniu.

Nie można zapominać, iż celem zabezpieczenia majątkowego jest zwiększenie skuteczności postępowania karnego poprzez zapewnienie, że pomimo upływu czasu koniecznego dla rozstrzygnięcia sprawy możliwym będzie osiągnięcie jego celów w zakresie efektywnego wykonania kary grzywny, środków karnych lub egzekucji zasądzonego odszkodowania, w sytuacji wywołanej rzeczywistą koniecznością ochrony określonej sfery prawnej pokrzywdzonego, poprzez uzyskanie orzeczenia sądowego odpowiedniej treści (o ustanowieniu zabezpieczenia majątkowego).

Dlatego też, Sąd II instancji podziela pogląd wyrażony w zaskarżonym postanowieniu, zgodnie z którym zabezpieczenie majątkowe powinno być stosowane jedynie wtedy, gdy konkretne okoliczności wskazują, że wykonanie orzeczonych w przyszłości ww. kary i środków karnych lub egzekucji zasądzonego odszkodowania jest zagrożone i wymaga zabezpieczenia przed działaniami oskarżonych, które mogą doprowadzić do uszczuplenia ich majątku lub jego ukrycia. Przyczynami zagrażającymi w poważnym stopniu osiągnięciem celu postępowania w ww. zakresie, może być również zła kondycja finansowa oskarżonego przejawiająca się w zaprzestaniu regulowania zobowiązań, wyzbywaniu się majątku,

ograniczeniu zakresu działalności, zaciąganiu pożyczek lub kredytów zabezpieczonych majątkiem i zachwianie możliwości ich spłaty, która to sytuacja w sprawie nie zachodzi.

Nie można odmówić racji skarżącemu, powołującemu się na orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia z dnia 7 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt II AKz 125/12, w którym stwierdzono, iż przesłanką zastosowania przepisu art. 291 k.p.k. nie jest postawa oskarżonego, w tym obawa podejmowania przez niego działań, mających na celu udaremnienie wykonania kar, środków karnych lub roszczeń cywilnych. Jednakże okoliczności przedmiotowej sprawy, gdy oskarżeni w trakcie toczącego się przeciwko nim postępowania pomnażają swój majątek, nie ukrywają tego faktu, wskazując również na nieznanie organowi postępowania składniki majątku odrębnego potwierdzają, iż w chwili obecnej wykonanie orzeczonych w przyszłości kar grzywny, środków karnych lub egzekucji zasądzonego odszkodowania nie jest zagrożone.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, iż słusznie Sąd Okręgowy w okolicznościach niniejszej sprawy, na obecnym etapie postępowania nie uwzględnił wniosku oskarżyciela posiłkowego o dokonanie zabezpieczenia na majątkach oskarżonych, jednocześnie zaznaczając, iż decyzja ta jest wynikiem aktualnej oceny celowości jego ustanowienia, która może ulec zmianie w przypadku zmiany tych okoliczności i zaistnienia w przyszłości po stronie oskarżonych przesłanek do zastosowania tego środka.

Mając na względzie powyższe, Sąd Apelacyjny postanowił jak w części dyspozytywnej.

Z.

O treści postanowienia zawiadomić

- oskarżonych i ich obrońców,
- pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

Katowice, dnia 9 października 2013 roku.